

Др Стево Иветић

Висока школа унутрашњих послова, Универзитет у Бањој Луци

ОЛАФ – ЧУВАР БУЏЕТА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ (ПРАВНИ ОСНОВ И ОРГАНИЗАЦИОНИ АСПЕКТИ)

У раду се говори о Европској канцеларији за борбу против превара као једном од четири стуба безбједносне архитектуре Европске уније (пored Еуропола, Фронтекса и Цепола). Рад обрађује нормативни основ оснивања, развоја и функционисања ОЛАФ-а, са освртом на претечу ОЛАФ-а – УЦЛАФ. Приказан је институционални оквир функционисања ОЛАФ-а, поготово имајући у виду најновије измјене саме организационе структуре ове европске канцеларије. У опису задатака ОЛАФ-а, поред спровођења спољних и унутрашњих истрага, елаборирани су и други послови који спадају у инхерентну надлежност. У закључку се указује на будућност и могућности даљег развоја ОЛАФ-а као европске институције, његове будуће сарадње са Канцеларијом европског јавног тужиоца, као и о значају успостављања АФЦОС система у БиХ и сарадње са ОЛАФ-ом на путу прикључења ЕУ.

Кључне ријечи: ОЛАФ; УЦЛАФ; АФКОС; ЕЈТ; Спољне и унутрашње истраге.

1. УВОД

Област криминалитета која је рано привукла пажњу институција тадашњих Заједница су преваре против финансијских интереса Заједнице. Уочено је да се од оснивања ЕУ најчешће злоупотребе појављују у области коришћења предприступних и структуралних фондова ЕУ намијењених регионалном и социјалном развоју, пољопривреди, као и у области кријумчарења цигарета. С тим у вези, потреба да се зашти-

те финансије и заједнички финансијски интереси, довела је до усаглашеног става свих држава чланица о неопходности значајнијих измјена правног и институционалног оквира унутар ЕУ.

На институционалном нивоу, Комисија је већ 1987. године одлучила да под својим окриљем оснује Јединицу за борбу против превара под називом УЦЛАФ,¹ која је почела са радом 1988. године. Европски парламент је 1993. године донио препоруке којима су знатно повећана овлашћења УЦЛАФ-а, а 1995. године УЦЛАФ је постао овлашћен да покреће истраге на властиту иницијативу, а на бази информација из различитих извора. С тим у вези, од свих организационих јединица Комисије тражено је да информишу УЦЛАФ о свим могућим сумњивим радњама, које би могле представљати преваре, а које су у њиховој области одговорности.

Током 90-их година XX вијека, УЦЛАФ је дјеловао у контексту усвајања кривичног законодавства против превара на нивоу ЕУ, улажући посебне напоре ка јачању екстерне димензије борбе против превара, тиме што је подстицао државе чланице да под својом надлежношћу и јурисдикцијом кривично гоне дјела преваре против финансијских интереса Заједнице. Наиме, одређене претпоставке које су се тичале интерног управљања средствима Заједнице су довеле до реформе институционалног оквира Заједнице за борбу против превара.² Такве претпоставке су крајем 90-их година XX вијека довеле до велике политичке кризе у ЕУ и кулминирале су падом Сантерове Комисије 1999. године.³ До сада је Европски парламент у осам случајева неуспјешно покушавао да изгласа неповјерење Европској комисији. Сантерова комисија је одступила прије него их је парламент принудио на подношење оставке. Тада је у јавности спекулисано да је разлог одступања корупција, непотизам и злоупотребе фондова намијењених БиХ и неким афричким државама. Један од одговора на поменуту кризу су биле интерне институционалне реформе – Ударна група за координацију у превенцији превара (у шта је УЦЛАФ у међувремену прерастао) је замијењена новом јединицом под називом ОЛАФ, за коју је један аутор истакао да је „плод ванредних околности насталих као посљедица скандала“ и да „одсликава потребу за поновним успостављањем кредибилитета“.⁴ Дакле, тада је у државама чланицама преовладало мишљење да УЦЛАФ нема капацитета да

¹ УЦЛАФ означава *Unité de coordination de la lutte anti-fraude*.

² M. Valsamis, *EU Criminal Law, Modern Studies in European Law*, Hart Publishing, Portland 2009, 210.

³ P. Craig, “The Fall and Renewal of the Commission: Accountability, Contract and Administrative Organization“, *European Law Journal* 2/2000, 98.

⁴ M. Valsamis, *EU Criminal Law, Modern Studies in European Law*, Hart Publishing, Portland 2009.

заштити финансијске интересе ЕУ и због тога су се европски званичници одлучили на радикалне промјене нормативне и институционалне функције и оснивање ОЛАФ-а.

2. ПРАВНИ ОСНОВ

ОЛАФ – Европска канцеларија за борбу против превара⁵ је основана одлуком Комисије у априлу 1999. године. Правни основ за доношење Одлуке пронађен је у Глави 6 (Борба против превара), тачније члану 325 (ранији чланови 274 и 280) Уговора о функционисању ЕУ. Одлука потврђује да ће задаци ОЛАФ-а обухватати спровођење спољних и интерних административних истрага са посебним нагласком да ће ОЛАФ бити тај који ће спроводити и примјењивати овлашћења Комисије за спровођење екстерних истрага. Дакле, Одлука је представљала правни основ за успостављање конкретних оперативних надлежности ОЛАФ-а током вршења екстерних истрага, на основу које је донесена Регулатива којом се проширују претходна оперативна овлашћења истражиоца ОЛАФ-а да могу вршити провјере на лицу мјеста и да непосредно спроводе инспекцијске послове у институцијама за које располажу информацијама о неправилностима у раду.⁶

Оно што је посебно значајно је да Одлука потврђује и ојачава самосталност ОЛАФ-ове истражне функције. Такође, Одлука, налаже да се оснује надзорни одбор који би надгледао спровођење истражне функције, а који би, такође, постављао директора ОЛАФ-а по основу номиновања од стране Комисије и након обавезних консултација са Европским парламентом и Савјетом. Директор ОЛАФ-а се бира на период од пет година са могућношћу једног реизбора.

Ову Одлуку надопуњује Регулатива која садржи правила која се тичу истрага ОЛАФ-а.⁷ Правила Регулативе се односе на спровођење ОЛАФ-ових спољних (с посебним освртом на већ постојећа правила законодавстава ЕК која се тичу надлежности Комисије) и унутрашњих истрага. Регулатива укључује посебна правила о отварању истрага и њиховој процедури и наглашава потребу поштовања принципа повјерљивости.

⁵ ОЛАФ значи *Office lutte anti-fraude*.

⁶ Према терминологији Европске комисије, неправилношћу се означава случај када корисник средства не искористи у складу с правилима и захтјевима ЕУ, што може негативно утицати на финансијске интересе ЕУ. Неправилности су често резултат техничких пропуста и непознавања процедура. С друге стране, превара је намјерно укињавање неправилност, односно кривично дјело.

⁷ *Guidelines on Investigation Procedures for OLAF Staff*, Ref. Ares (2013)3077837, 1 October 2013.

Једна од централних ствари за спровођење истрага је одредба која позива ОЛАФ на просљеђивање информација компетентним властима (укључујући и правосудне органе) држава чланица, као и одредба која налаже да ће ОЛАФ по завршетку истраге обавезно саставити извјештај. Ове одредбе наводе на низ питања која се тичу односа активности ОЛАФ-а и домаћих кривично-процедуралних система држава чланица, а посебно се тичу утицаја информација добијених од ОЛАФ-а на право на одбрану и на коришћење ОЛАФ-овог истражног извјештаја као доказа у домаћим кривичним поступцима.⁸ Коришћење доказа „произведених“ у ЕУ у домаћим кривичним поступцима је далеко од јасног и потпуно разумљивог, и довело је до питања која се тичу суверенитета у кривичним питањима држава чланица.⁹ *De facto* унутар ЕУ функционишу различити кривични системи у свих 28 држава чланица, с тим да додатно унутар Велике Британије постоје три различита и одвојена система, што додатно усложњава коришћење ОЛАФ-ових кривичних извјештаја пред правосудним институцијама држава чланица, држава кандидата или трећих држава.

3. ОРГАНИЗАЦИЈА ОЛАФ-а

Општа организациона структура ОЛАФ-а утврђена је Одлуком Комисије о успостављању ОЛАФ-а,¹⁰ у којој су јасно назначена овлашћења и одговорност директора ОЛАФ-а и чланова Надзорног одбора. Сједиште ОЛАФ-а је у Бриселу, а број запослених је 435.

Директору је стављено у надлежност да формира канцеларију ОЛАФ-а уз јасну одредницу да Директор ОЛАФ-а, који управља спровођењем ОЛАФ-ових истрага, није обавезан да тражи, нити да прима, у оквиру својих истражних овлашћења, упутства од било које власти или институције, чиме је потенцирана институционална, оперативна и финансијска независност руководства и истражиоца ОЛАФ-а. Једна од обавеза директора је да редовно подноси извјештаје о сазнањима ОЛАФ-ових истрага Европском парламенту, Савјету, Комисији и Суду ревизора.¹¹

⁸ ОЛАФ-ова Регулатива наводи да Извјештај „садржи доказе прихватљиве и у управним и правосудним поступцима држава чланица тамо гдје се покаже да је њихова употреба неопходна, и то на исти начин и под истим условима као управни извјештаји копије сачињавају државни управни инспектори“. – Члан 9(2).

⁹ M. Valsamis, *EU Criminal Law, Modern Studies in European Law*, 210.

¹⁰ Одлука број: СЕЦ(1999) 802, *Службени гласник ЕК*, Л 136 од 31. маја 1999. год.

¹¹ ОЛАФ такође подлијеже и одређеном броју одредби Споразума чији циљ је да се осигура одговорност Комисије према институцијама ЕУ, као што су Европски парламент и Суд ревизора – видјети годишњи извјештај Комисије Европском парламенту и Савјету за борбу против превара, члан 280 ЕК (Задњи извјештај СОМ (2007) 390, 6. јул 2007).

Од 1. октобра 2013. године усвојен је нови правни оквир за функционисање ОЛАФ-а, усвајањем Регулative 883/2013, којом се између осталог боље уређују односи између Директора и Надзорног одбора. Тако је, директору дато у обавезу да се приликом одлучивања о томе да ли ће отворити неку истрагу или не, мора руководити листом приоритета, одређеном у годишњем плану рада, а на коју му даје сагласност Надзорни одбор.

ОЛАФ се финансира из буџета ЕК, и за 2014. годину његов буџет износи 57,4 милиона евра. Буџет ЕУ не зависи од принципа добровољности држава чланица него се Европска унија као међувладина наднационална економско-политичка и монетарна заједница финансира из властитих извора прихода.¹² Регулative предвиђа да званичници ЕК врше судску контролу над ОЛАФ-овим активностима које чине дио унутрашњих истрага, али не постоје такве одредбе које се тичу спољних истрага. Штавише, у Регулative нису укључене никакве посебне одредбе о заштити података, али се претпоставља да се на ОЛАФ примјењују правила ЕК о заштити података.¹³

Мониторинг над ОЛАФ-овим истражним функционисањем врши Надзорни одбор који је успостављен Уредбом Парламента и Савјета од 25. маја 1999. године о истрагама које води ОЛАФ која се примјењује на Европску унију. Одбор се састоји од пет независних појединаца који не припадају ОЛАФ-у, а које, уз заједничку сагласност, поставља Европски парламент, Савјет и Комисија на период од три године са могућношћу једног реизбора. Чланови Одбора су судије, тужиоци, бивши чланови Парламента, академици и државни службеници. При обављању својих дужности, чланови Одбора не морају нити тражити, нити примати инструкције од било које власти, институције, тијела, канцеларије или агенције. Главни задатак Одбора је да износи мишљења и ставове директору о ОЛАФ-овим активностима, а да се при томе „не мијеша у процес спровођења истраге“. Директор ОЛАФ-а редовно информисе Одбор, а подноси му бар једном годишњи свој програм активности, као и извјештај о свом раду, покренутим истрагама, резултатима и радњама и мјерама које се предузимају, с тим да је овлашћен и да поднесе извјештаје Европском парламенту, Савјету, Комисији и Суду ревизора о резултатима ОЛАФ-их истрага. ОЛАФ је у свом раду независан,

¹² Буџет Европске уније износи око 1 % националног богатства држава чланица ЕУ, односно 235 евра по глави становника. Главни извори буџетских прихода ЕУ су: увозне пољопривредне и таксе на увоз шећера (око 2 %); царине (око 13 %); порез на додату вриједност – 1,4 % ПДВ државе чланице (око 15 %); уплате држава чланица које су размјерне њиховом БДП-у (око 69 %). Извор: www.dei.gov.ba/dokumenti/default.aspx?id=5202&langTag=sr-SP-Cyrl.

¹³ www.ec.europa.eu/dgs/olaf/data/index_en.html.

а заштиту своје независности остварује захтјевом према Суду правде европских заједница. Аналогно томе, институције и лица обухваћена истрагом ОЛАФ-а, могу поднијети тужбу Суду правде на поступање истражиоца ОЛАФ-а.

Након последњих измјена, током 2013. године, организациона структура ОЛАФ-а функционише кроз рад:

1. Четири директора (са интерним ознака А, Б, Ц и Д),
2. Јединице 01 за одабир и ревизију,
3. Јединица 02 за људске ресурсе и буџет,
4. Официра за заштиту података,
5. Интерног ревизора,
6. Савјетника,
7. Асистента, и
8. Портпарола.

Директорат А, који се такође означава и као Истраге I, задужен је за спровођење истрага које Јединица одреди да треб да се спроведу. У свом саставу има савјетника и четири јединице: Јединицу А.1 – Особље ЕУ; Јединицу А.2 – Нови финансијски инструменти; Јединицу А.3 – Централизоване трошкове и Јединицу А.4 – Спољна помоћ.

Директорат Б, или Истраге II такође је задужен за спровођење истрага. У свом саставу има савјетника и четири јединице: Јединицу Б.1 – Царинске преваре у трговини; Јединицу Б.2 – Дуван и фалсификована добра; Јединицу Б.3 – Пољопривредни и структурални фондови I и Јединицу Б.4 – Пољопривредни и структурални фондови II.

Директорат Ц, чији је задатак да подржава истраге, у свом саставу има савјетника и шест јединица: Јединицу Ц.1 – Руководство за праћење тока истрага; Јединицу Ц.2 – за обуку за истраге и комуникације; Јединицу Ц.3 – Оперативне анализе и дигитална форензика; Јединицу Ц.4 – Правни савјети; Јединицу Ц.5 – Информациони системи инфраструктура и Јединицу Ц.6 – Информациони системи развој.¹⁴

Директорат Д, који је задужен за политику ОЛАФ-а, у свом саставу има савјетника и пет јединица: Јединицу Д.1 – који води политику развоја ОЛАФ-а; Јединицу Д.2 – Превенција превара, извјештаји и анализе; Јединицу Д.3 – Унутрашња и спољна сарадња; Јединицу Д.4 – политике у вези царинских превара и дувана; Јединицу Д.5 – Херкул,

¹⁴ АФИС – *Anti-Fraud Information System*, омогућује сарадњу са партнерима, укључујући институције, државе чланице, међународне организације и државе ван ЕУ. Годишњи буџет је око шест милиона евра.

Перикле¹⁵ и заштита Еура.

Од досадашњег Директората Р (људски ресурси, буџет и информациона инфраструктура) оформљена је нова Јединица 02. за људске ресурсе и буџет, која је сада директно под руководством директора, док су надлежности везане за ИТ инфраструктуру у потпуности повјерене Директорату Ц, тј. формиране су двије нове јединице Ц.5 и Ц.6. Наведеним измјенама оснажена је руководна позиција директора ОЛАФ-а, те су пројекти везани за ИТ инфраструктуру оправдано раздвојени на послове одржавање постојеће инфраструктуре и развој нових ИТ рјешења.

Јединица за одабир и ревизију истрага је директно одговорна директору ОЛАФ-а и задужена је да изврши избор које од пристиглих пријава и информација треба да буду истражене, а уколико одлуче да не отварају спољну истрагу могу донијети препоруку да ће надгледати истрагу надлежне државе. Дакле, ОЛАФ може да учествује у „координисаним истрагама“ када пружа подршку другим надлежним националним и/или наднационалним тијелима и агенцијама за спровођење закона и у „класичним истрагама“ које самостално спроводи. Тако су, на примјер, на основу рекордних 1294 пристиглих информација током 2013. године, покренуте 253 истраге (58 % више него 2009. год.). Вријеме потребно за обраду информација и доношење одлука о евентуалном покретању истраге је знатно скраћено и у просјеку је износило 1,8 мјесеци. Истовремено, у току 2013. године ОЛАФ је завршио 293 истраге (просјечно вријеме трајања истраге је најмање у последњих пет година и износи 21,8 мјесеци). Резултат ових истрага је доношење 353 препоруке за покретање финансијских, судских, административних или дисциплинских поступака којима је захтијевано да се у буџет ЕУ врати 402.800.000 евра.¹⁶ Такође, према доступним званичним изворима ЕУ, ОЛАФ је од свог оснивања 1999. године, до данас, у буџет ЕУ извршио

¹⁵ Херкул – програм који подстиче активности против превара, корупције и других незаконитих радњи, укључујући кријумчарење и кривотворење цигара, који утичу на финансијске интересе ЕУ. Реализује се кроз специјализоване обуке за припаднике националних и регионалних администрација, истраживаче, образовне установе и непрофитне организације ако раде најмање годину дана и подстичу јачање финансијских интереса ЕУ. Сада је активан програм Херкул III, за период 2014–2020. године, са буџетом од 110 милиона евра.

Перикле – програм размјене, помоћи и оспособљавања за заштиту еура од кривотворења. Циљ је остварити бољу заштиту еуро новчаница и кованица у Европи и свијету. Корисници програма су: националне финансијске организације, националне централне банке, правосудна тијела јавног сектора, комерцијалне банке, мјењачнице и индустрија која се бави новцем у приватном сектору. Сада је активан програм Перикл 2020, за период 2014–2020. године, са буџетом од 7,7 милиона евра.

¹⁶ Извјештај о раду ОЛАФ-а за 2013. годину.

поврат средстава у износу од 6,2 милијарди евра.¹⁷

4. ЗАДАЦИ И НАЧИН РАДА ОЛАФ-а

Као што је већ наведено, ОЛАФ користи сва овлашћења добијена од стране Комисије на начин како су она дефинисана одредбама Уговора ЕУ, а с циљем вршења спољне административне истраге на пољу оснажења борбе против превара, корупције и свих других илегалних активности које погађају економске интересе Уније.

Битно је истаћи и да је ОЛАФ истовремено одговоран и за спровођење унутрашњих административних истрага у циљу:

1. Борбе против превара, корупције и сваке друге нелегалне активности која погађа економске интересе Уније;
2. Истраге озбиљне чињенице повезане са вршење професионалних активности које могу представљати повреду обавеза званичника и службеника Заједнице и вјероватно довести до дисциплинских и, у оправданим случајевима, кривичних процеса, или, аналогно томе, повреда обавеза од стране чланова институција и тијела, њихових руководиоца или чланова особља.

Поред спровођења наведених спољних и унутрашњих истрага ОЛАФ-ове компетенције обухватају и сљедеће задатке:

1. Развој неопходне инфраструктуре за борбу против превара и корупције;
2. Прикупљање и анализа информација;
3. Техничка подршка, посебно у области обуке другим институцијама, као и компетентним државним властима.¹⁸

Комисија ЕУ или нека друга институција или тијело ЕУ могу ОЛАФ-у повјерити истраге и у другим областима, када сматрају да је таква истрага потребна.¹⁹ Све ОЛАФ-ове истраге се морају реализовати у складу са националним правним процедурама држава чланица на чијој се територији истрага спроводи и при томе дјелују по принципима супсидијарности. Такође, ОЛАФ је обавезан да пружи подршку Коми-

¹⁷ www.ec.europa.eu/dgs/olaf/data/index_en.html.

¹⁸ Као јединствен примјер техничке подршке ОЛАФ-а, државама чланицама ЕУ, је и учешће Олафовог експерта за вјештачење офф-сет машине за фалсификовање евра, током реализације операције „ТРОКУТ“ МУП-а Републике Српске, током 2007. године, а која је била наставак акције Еуропола, кодног назива „SPIDER WEB“. Вид. С. Иветић, „Правни аспекти оснивања и функционисања Еуропола, с освртом на БиХ“, *Правна ријеч* 37/2013, 709.

¹⁹ А. Вранко, „ОЛАФ и партнери у борби против пријевара“, *Полиција и сигурност* 4/2009, 434.

сији ЕУ у току њихове сарадње са државама чланицама у области борбе против превара. Поред тога, у складу са Одлуком, ОЛАФ је одговоран за развој и припрему правне легислативе из своје надлежности, с тим да своје приједлоге подноси Комисији ЕУ на коначно одлучивање. У вези с тим, потребно је истаћи значајну улогу ОЛАФ-а везану за израду приједлога за успостављање канцеларије Европског јавног тужиоца (ЕЈТ).

Такође, у складу са захтјевима ЕК у свакој земљи кандидату треба успоставити тзв. АФЦОС систем (*Anti – Fraud Coordination Service*), тј. систем за борбу против превара. У надлежности АФЦОС-а је сузбијање неправилности и превара које могу настати коришћењем средстава ЕУ. Овај систем функционише у свим земљама кандидатима, као и чланицама ЕУ од 2001. године, а састоји се од АФЦОС канцеларије и АФЦОС мреже. Циљ АФЦОС канцеларије је директна сарадња са ОЛАФ-ом и другим канцеларијама. АФЦОС мрежу чине институције и тијела која управљају и користе средства помоћи ЕУ (министарство финансија, министарство унутрашњих послова, пореска управа, царина, тужилаштво, државни ревизори итд.). Унутар сваког члана АФЦОС мреже именује се особа за неправилности (*Iregularity Officer*), која заприма пријаве и о неправилностима извјештава Националног службеника задуженог за ефикасно функционисање предприступних фондова, а који о томе извјештава ОЛАФ. У свим државама региона Хрватска, Словенија, Црна Гора АФЦОС канцеларије су институционално постављене унутар министарства финансија, као самостална Одјељења за сузбијање неправилности и превара.

5. ЗАКЉУЧАК

Општа оцјена унутар ЕУ је да су измјене организационе структуре и надлежности ОЛАФ-а из 2012. и 2013. године, приказане у раду, омогућиле ефикаснију и бољу проходност информација између националних и наднационалних тијела ЕУ.

Чињеница је да је ОЛАФ тренутно надлежан само за административне истраге, али не и за, по питању националног суверенитета, много осјетљивије кривичне истраге. Због тога је ОЛАФ дужан уступити своја сазнања у вези са кривичним стварима надлежним тужилаштвима држава чланица.

С тим у вези, у посљедњих десетак година све је више заговорника који подржавају идеју о формирању Европског јавног тужилаштва. До сада је по том питању постигнута сагласност Европског парламента,

који је тиме оправдао свој комунитарни карактер, а током 2015. год., постоје предвиђања да ће исто учинити и Европски савјет (тренутно је 17 парламената држава чланица подржало оснивање ЕЈТ). „Иако се као основни истражни орган ЕЈТ помиње Европол, чињеница је да ће примарна надлежност ЕЈТ бити готово идентична ОЛАФ-овој, и да ће у том смислу бити занимљиво пратити њихову сарадњу.“²⁰

И, заиста, постојали су одређени покушаји за „стапање“ ОЛАФ-а и Еуропола под контролом Европског јавног тужиоца. Штавише, Споразум из Лисабона тражи успостављање Европског јавног тужиоца који би се формирао „од Еуроцаста“, одредба која поставља многа питања везана за будућност ОЛАФ-а. С друге стране, циљ ОЛАФ-а је да за његове истражиоце и будуће европске тужиоце у перспективи не постоје границе и нормативна ограничења у њиховом раду.

Босни и Херцеговини и њеним ентитетима тек предстоји отварање поглавља 32 (контрола буџета, фалсификовања евра) и поглавља 23 и 24 (владавина права) у оквиру приступних преговора са ЕУ, када ће значај сарадње са ОЛАФ-а и успостављање ефикасног АФЦОС система доћи до пуног изражаја. Потребно је водити рачуна да се том приликом уважи уставни оквир БиХ, тј. постигне заједнички консензус свих корисника ИПА фондова, односно будућих корисника структурних фондова ЕУ и изврше неопходне нормативне и институционалне припреме на успостављању АФЦОС канцеларије. Тренутно, ОЛАФ у БиХ и у Србији врши надзор над радом Делегације ЕУ у Сарајеву и Београду, у чијој надлежности је контрола над финансијским средствима и другим видовима предприступне помоћи ЕУ. Неспорно је да ће у блиској будућности спремност на проактивну сарадњу државних и ентитетских институција унутар БиХ и њених ентитета са истражиоцима ОЛАФ-а и познавање њихових процедура појашњених у раду умногоме одредити и утицати на темпо приближавања и прикључења јединственој ЕУ.

²⁰ М. Рељановић, З. Ивановић, „Европска канцеларија за борбу против финансијских преступа (ОЛАФ)“, *Борба против корупције – искуства и поређења* (ур. Ј. Ћирић), Институт за упоредно право, Београд 2013, 113.

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ

Библиографске референце и правни документи

1. Craig, Paul, “The Fall and Renewal of the Commission: Accountability, Contract and Administrative Organization“, *European Law Journal* 2/2000,
2. *Guidelines on Investigation Procedures for OLAF Staff*, Ref. Ares(2013)3077837, 1 October 2013;
3. http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/history/index_en.htm;
4. Valsamis, Mitsilegas, *EU Criminal Law, Modern Studies in European Law*, Hart Publishing, Portland 2009;
5. www.conflicts.org;
6. [www.dei.gov.ba/dokumenti/default.aspx?id=5202&langTag=sr-SP-Cyrl](http://www.dei.gov.ba/dokumenti/default.aspx?id=5202&langTag=sr-SP-Cyrl;);
7. Аалтио, К. *et al.*, *Приручник о заједничким истражним тимовима*, ЦЕПОЛ, 2013;
8. Вранко, Александер, „ОЛАФ и партнери у борби против пријевара“, *Полиција и сигурност* 4/2009;
9. Иветић, Стево, „Правни аспекти оснивања и функционисања Еуропола, с освртом на БиХ“, *Правна ријеч* 37/2013;
10. Одлука број: СЕЦ(1999) 802, *Службени гласник ЕК*, Л 136 од 31. маја 1999. год.;
11. Рељановић, Марио, Ивановић, Звонимир, „Европска канцеларија за борбу против финансијских преступа (ОЛАФ)“, *Борба против корупције – искуства и поређења* (ур. Ј. Тирић), Институт за упоредно право, Београд 2013.

Stevo Ivetić, LL.D.

Police College and Faculty of Law, University of Banja Luka

OLAF – THE KEEPER OF THE EUROPEAN UNION BUDGET (LEGAL AND ORGANISATIONAL ASPECTS)

Summary

This paper discusses the European Anti-Fraud Office which represents one of the four pillars of the EU security architecture (in addition to Europol, Frontex and Cepol). The paper deals with the normative basis for the establishment of OLAF, its development and operation, with special emphasis on its predecessor UCLAF. It, also, shows the institutional framework of the functioning of OLAF, especially in terms of the recent changes of the organizational structure of this European office. Furthermore, the paper describes the OLAF tasks, which, in addition to the implementation of external and internal investigations, include other activities that fall within its inherent jurisdiction. The conclusion points out to the future and possible further development of OLAF as a European institution, its further cooperation with the Office of the European Public Prosecutor, and the importance of establishing AFCOS system in BiH and cooperation with OLAF on the road to EU accession.

Key words: *OLAF; UCLAF; AFCOS; EJT; External and internal investigations.*